

Justitiedepartementet
Enheten för processrätt och
Domstolsfrågor
103 33 Stockholm

Remissyttrande över betänkandet Rekrytering av framtidens domare (SOU 2017:85)

Justitiedepartementets dnr Ju2017/08641/DOM

Sammanfattning

Tingsrätten anser inte att skälen för förslaget avseende sekretess i det inledande skedet av ansökningsförfarandet är tillräckliga för att motivera en inskränkning av offentligheten. Om en bestämmelse om sekretess ändå ska införas har tingsrätten inte någon invändning mot den föreslagna bestämmelsen i sig.

Tingsrätten ställer sig i huvudsak positiv till övriga förslag, men vill framhålla nedan angivna reservationer och synpunkter.

Adjungerat råd – domarmeritering för kvalificerade och erfarna jurister

Tingsrätten är i grunden positiv till att fler jurister ges möjlighet till domarmeritering genom adjungering i såväl överrätt som underrätt. Förslaget ger dock upphov till flera frågor som visserligen tas upp i utredningen, men som enligt tingsrätten bör följas upp och ägnas ytterligare överväganden.

En av dessa frågor är den om jäv. Dagens lagstiftning och praxis skulle i praktiken hindra till exempel en tjänstledig åklagare från att döma i brottmål. En ordning där ett adjungerat råd alltså fräntas möjligheten att döma och besluta i samtliga måltyper på grund av ett tidigare yrke kommer dels leda till ett begränsat intresse för tjänsten, dels att dessa adjungerade råd inte besitter den mångsidiga kompetens som krävs inom domaryrket.

En annan fråga är den om handledarskap och utbildning för de adjungerade råden. Framförallt för underrätterna kommer kraven på handledarskap och utbildning vara tids- och resurskrävande. På grund av detta måste det finnas en tydlig plan för tjänstgöringen, likt den som finns inom den särskilda domarutbildningen.

Sammantaget ställer sig tingsrätten alltså positiv till förslaget om adjungerade råd, med den reservationen att frågor om handledarskap kan behöva utvecklas samt att frågan om behovet av ändrade regler om jäv kan behöva övervägas.

Den särskilda domarutbildningen

Tingsrätten ser inte några nackdelar med att den särskilda domarutbildningen utökas med 50 platser, men vill framhålla att utökningen, som förutsätter ökade budgetanslag, bör finansieras särskilt i budgeten.

Tingsrätten välkomnar även en mer enhetlig och samordnad rekrytering bland hovrätterna och ställer sig bakom förslaget om urvalstester i samtliga hovrätter. Tingsrätten vill därutöver tillägga att hovrätternas förfarande för inhämtande av referenser och meriter bör vara tydligt utformat.

Ett mer aktivt rekryteringsförfarande

17.5.3 Domstolsverket

Tingsrätten anser att Domstolsverket, med hänsyn till den sakkunskap verket ofta besitter, bör ges större inflytande än att närvara och yttra sig vid sammanträden i ärenden som gäller tillsättning av en domstolschef. Detta inflytande bör utsträckas till att Domstolsverket även ges rösträtt i ärenden som gäller tillsättning av en domstolschef.

17.6 Domarnämndens beslut

Utredningen konstaterar att Domarnämndens kriterier för bedömning av en sökandes skicklighet har stor betydelse, bl.a. för att potentiella sökande ska veta vilka bedömningskriterier som gäller. Tydliga bedömningskriterier innebär enligt utredningen att den som överväger att ansöka om ordinarie domaranställning kan bedöma om han eller hon motsvarar kraven.

Utredningen gör bedömningen att Domarnämndens beslut är tillräckligt motiverade - såsom beslutsunderlag för regeringen. Tingsrätten har ingen annan uppfattning så långt men konstaterar samtidigt att utredningen inte närmare analyserar vilken betydelse utformningen av nämndens beslut har för de som överväger att ansöka om en domartjänst.

Enligt tingsrätten framstår Domarnämndens motiveringar som svårtillgängliga och utfallet av bedömningarna som delvis oförutsebara. I den utsträckning det är möjligt att tala om praxis kan en sådan knappast anses allmänt känd. Enligt tingsrätten kan den otydlighet som präglar Domarnämndens motiveringar avhålla jurister från att ansöka om domartjänst. Vad utredningen anfört mot mer utförliga skäl föranleder ingen annan bedömning.

Sekretess i det inledande skedet av ansökningsförfarandet

Bestämmelsen om sekretess innebär en inskränkning av offentlighetsprincipen. Liksom konstaterats i utredningen måste bedömningen av om en sådan bestämmelse ska införas ske utifrån en avvägning mellan allmänhetens intresse av insyn och intresset av att skydda uppgifter om sökandena.

Av betydelse vid bedömningen är vidare om en sådan bestämmelse kan förväntas ha någon märkbar inverkan på benägenheten att ansöka om ordinarie domartjänst. Endast om fördelarna överväger nackdelarna bör det komma ifråga att inskränka offentlighetsprincipen.

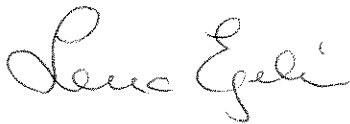
Av utredningen framgår med tydlighet vilka omständigheter som talar för respektive mot införande av en bestämmelse om sekretess. Den utförda enkätundersökningen pekar på att en bestämmelse om sekretess skulle ha begränsad inverkan på benägenheten att ansöka om en ordinarie domartjänst.

Vid en sammantagen bedömning av de omständigheter som lagts fram för respektive mot bestämmelsen har tingsrätten, liksom utredningen, funnit att intresset av att skydda sökandens uppgifter inte överväger allmänhetens intresse av rätt till insyn.

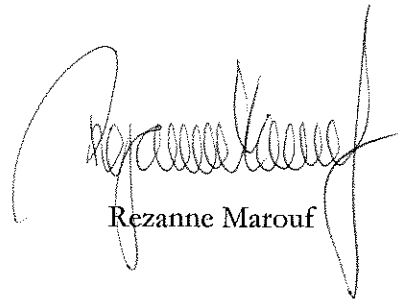
Om skälen för en bestämmelse om sekretess ändå skulle anses överväga skälen mot har tingsrätten inte några synpunkter mot bestämmelsen i sig.

I handläggningen av ärendet har lagmannen Lena Egelin, chefsrådmännen Björn Skånsberg, Lena Hjelmtorp, Patrik Alm och Axel Peterson samt tingsfiskalen Rezanne Marouf, föredragande, deltagit.

Lena Egelin

Rezanne Marouf